ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΕΥΡΩΠΑΙΩΝ

Οἱ Ἡνωμένες Πολιτεῖες μία «πολυπρόσωπη» χώρα

Ἐκεῖ συναντᾶς τὴν πιὸ πολυσύνθετη κοινωνία τοῦ κόσμου

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ ΚΑΙ «ΣΤΑΡ ΣΥΣΤΕΜ»

ΠΑΡΙΣΙ. (Ἰδ. Ὑπηρ.).— Μὲ τὴν εὐκαιρία τοῦ καινούργιου χρόνου ἡ Εὐρώπη ἔσπευσε, γιὰ μιὰ ἀκόμη φορὰ νὰ ἀνακαλύψει τὴν Ἀμερική. Ἕνα ἀπὸ τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς γηραιᾶς ἠπείρου εἶναι, ἄλλωστε, νὰ ἀνακαλύπτει ἐπὶ 500 ὁλόκληρα χρόνια τὴν ἀμερικανικὴ ἤπειρο, εἰδικότερα τὸ βόρειο τμῆμα της καὶ πάντα νὰ βρίσκει κάτι καινούργιο, πρωτοφανές καὶ ἀξιοθαύμαστο σ' αὐτήν. Κι ἕνα χαρακτηριστικὸ τῆς ἀμερικανικῆς ἠπείρου καὶ εἰδικότερα τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν της, εἶναι νὰ ἀποτελοῦν πάντα ἕνα «Νέο Κόσμο» γιὰ τοὺς Εὐρωπαίους.

Οἱ «ἐξερευνητικὲς ἀποστολές» πού, καθιερωμένες πιὰ σὰν δημοσιογραφικὸ ἔθιμο, ἀποστέλλονται κάθε χρόνο ἀπὸ τὰ ἔντυπα μεγάλης κυκλοφορίας, ἀπὸ τὶς ἔγκυρες πολιτικὲς ἐπιθεωρήσεις, ἢ ἀπὸ τὶς ἐπιθεωρήσεις τέχνης, καὶ κουλτούρας, φέρνουν κάθε χρόνο στὴ γηραιὰ ἤπειρο πλούδια καὶ ἐνδιαφέρουσα συγκομιδὴ ἀπὸ τὸν Νέο Κόσμο.

Πλούσια καὶ ἡ φετεινὴ συγκομιδή, φέρνει τὶς ἐντυπώσεις τῶν Εὐρωπαίων δημοσιογράφων ἀπὸ βασικοὺς τομεῖς τῆς κοινωνικῆς καὶ δημόσιας ζωῆς τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν. Τὸ συμπέρασμα, τῶν σύγχρονων αὐτῶν ἐξερευνητῶν εἶναι πὼς ἡ ἀμερικανικὴ κοινωνία εἶναι ἡ πιὸ πολύμορφη, ἡ πιὸ σύνθετη τῆς ἐποχῆς μας, πὼς κλείνει τὴ μεγαλύτερη ποικιλομορφία καὶ τὶς ἐντονότερες ἀντιθέσεις, ἢ μὲ ἄλλα λόγια πὼς εἶναι πλάνη νὰ πιστεύουμε στὴν ὕπαρξη «μιᾶς» Ἀμερικῆς, ὅπως εἶναι πλάνη νὰ πιστεύουμε πὼς ὑπάρχει καὶ μιὰ «ἄλλη Ἀμερική». Στὴν πραγματικότητα, ὑπάρχουν πολλές. Γι' αὐτό, κάθε φορά, ποὺ μιλᾶμε γι' αὐτὴ τὴ χώρα ἢ γιὰ μιὰ ἀπὸ τὶς ἐκδηλώσεις τῆς πολιτικῆς, τῆς πνευματικῆς, τῆς κοινωνικῆς ζωῆς της, θὰ πρέπει νὰ διευκρινίζουμε «γιὰ ποιὰ Ἀμερική» μιλᾶμε.

Στὶς ἀρχὲς τῆς δεκαετίας τοῦ 1960, οἱ Εὐρωπαῖοι μποροῦσαν, νὰ μιλᾶνε γιὰ τὴν Ἀμερικὴ τοῦ Κένεντυ, καὶ τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων, τῶν προσπαθειῶν νὰ ἐξαλειφθοῦν ἢ τουλάχιστον νὰ μειωθοῦν οἱ φυλετικὲς διακρίσεις καὶ νὰ ἀποκτήσουν ὅλα τὰ κοινωνικὰ στρώματα ἕνα ὑψηλὸ ἐπίπεδο εὐημερίας.

Σήμερα, γιὰ ποιὰ Ἀμερική, μποροῦμε νὰ μιλᾶμε; Ποιὰ εἶναι ἡ ταυτότητα τῆς Ἀμερικῆς τοῦ Τζίμμυ Κάρτερ; Στὸ σημεῖο αὐτὸ οἱ ἐξερευνητές — δημοσιογράφοι, ποὺ ἔσπευσαν νὰ μᾶς δώσουν τὸ στίγμα τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τοῦ τέλους τοῦ 1977 καὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ 1978, συμφωνοῦν ὅτι τέτοια ταυτότητα δὲν ὑπάρχει.

Στὴ σημερινὴ Ἀμερικὴ δὲν μπορεῖ νὰ βρεῖ κανεὶς ἐκεῖνο τὸ κυρίαρχο στοιχεῖο, ποὺ ὑπέτασσε ὅλα τὰ ἄλλα καὶ ἔβαζε τὴ σφραγίδα του. Πρᾶγμα, ποὺ σημαίνει πὼς στὴν Ἀμερικὴ τοῦ 1978 κάτι κυοφορεῖται, κάτι καινούργιο βρίσκεται στὸ στάδιο τῆς ζύμωσης.

Η ΠΟΛΥΜΟΡΦΙΑ ΣΤΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ

Πουθενὰ ἀλλοῦ δὲν εἶναι τόσο ὁρατὴ ἡ σύγχρονη ἀμερικανικὴ πολυμορφία, ὅσο στὰ πανεπιστήμια.

Οἱ ἐξερευνητές τῆς Ἀμερικῆς τοῦ 1978 μᾶς πληροφοροῦν πὼς αὐτὰ τὰ πανεπιστήμια ὑπάρχουν πάντα πὼς δὲν γύρισαν, με τὰ τὴν εἰρήνευση τοῦ Βιετνάμ, σὲ κάποιο εἶδος χειμερίας νάρκης καὶ ἀπολιτικότητας, ποὺ τὰ θεωροῦμε συνήθως ἐμεῖς οἱ Εὐρωπαῖοι σὰν τυπικὰ γνωρίσματα τῆς ἀμερικανικῆς πανεπιστημιακῆς ζωῆς. Ἀλλὰ μὲ μία διαφορά: πὼς στὶς πανεπιστημιουπόλεις συναντᾶ κανεὶς ὅλες τὶς ἰδέες καὶ ὅλες τὶς ἰδεολογίες, ὅπως συναντᾶ ὅλες τὶς φυλὲς τῆς γῆς. Μόνο ποὺ καμμιὰ ἰδεολογία δὲν κυριαρχεῖ, καμμιὰ δὲν κατόρθωσε νὰ ἐπιβληθεῖ, ἀλλὰ, καὶ καμμιὰ δὲν «δυναστεύει» τὶς ἄλλες. Θἄλεγε κανεὶς πὼς σ' αὐτὴ τὴ χώρα ὅπου ἦρθαν νὰ ζήσουν ἄνθρωποι ἀπὸ τὶς πιὸ διαφορετικὲς γωνιές, φέρνοντας μαζί τους τὶς πιὸ διαφορετικὲς ἐθνικὲς παραδόσεις, θρησκεῖες, ἰδεολογίες, δὲ μπόρεσε νὰ ἐπιτευχθεῖ μιὰ «σύνθεση» ὅπου θὰ χωνεύονταν οἱ ποικιλομορφίες καὶ οἱ ἀντιθέσεις, ἀλλὰ δὲ μπόρεσε νὰ γεννηθεῖ καὶ καμμιὰ νεολαία ποὺ νὰ πιστεύει πὼς κάπου, σέ κάποια ἰδεολογία, βρίσκεται τὸ μυστικὸ τοῦ ἐπίγειου παραδείσου.

Ἔτσι, μέσα ἀπὸ τὰ ἀμερικανικὰ πανεπιστήμια βγαίνουν «ἐρευνητές» — ἐπιστήμονες καὶ καλλιτέχνες ποὺ δὲ δεσμεύονται ἀπὸ καμμιὰ ἰδεολογία καὶ δέν πάνε νὰ ἀποδεῖξουν μὲ τὸ ἔργο τους τὴν ὀρθότητά της, οὔτε νὰ ἐξάρουν τὴν ἀξία της, ἀλλὰ ποὺ εἶναι διατεθειμένοι νὰ προχωρήσουν σέ ὁποιοδήποτε πειραματισμό, νὰ δοκιμάσουν τὴν ἀντοχὴ τοῦ παλιοῦ ἢ νὰ τὸ ἐνταφιάσουν χωρὶς καμμιὰ νοσταλγία γιὰ νὰ βάλουν στὴ θέση τοῦ κάτι ριζικὰ νέο, ἀλλὰ καὶ χωρὶς καμμιὰ διάθεση νὰ δώσουν σ' αὐτὸ τὸ «νέο» ζωὴ αἰώνια.

Αὐτὸ κάνει τὰ ἀμερικανικὰ πανεπιστήμια νὰ εἶναι ἀληθινές νησίδες ὅπου ἀνθίζουν ὅλα τὰ λουλούδια τοῦ πνεύματος, ὅπου τίθενται ὅλα τὰ ἐρωτήματα καὶ ὅπου ἀκούγονται ὅλες οἱ δυνατές ἀπαντήσεις. Ἀλλὰ αὐτὸ τὰ κρατάει, γενικά, σὰν «νησίδες» χωρὶς ἐπικοινωνία μὲ τὴ στεριά, δηλαδὴ χωρὶς ἐπαφὴ καὶ ἐπικοινωνία μὲ τὶς εὐρύτερες μάζες. Στὴν Ἀμερικὴ ἡ παράδοση τῶν ἀπομονωμένων χώρων, τῶν γκέττο, ἰσχύει ὄχι μόνο γιὰ τὶς ἐθνικὲς μειονότητες, ἀλλὰ καὶ γιὰ τοὺς πανεπιστημιακοὺς χώρους. Τὸ πνεῦμα καταφεύγει στὰ πανεπιστημιακὰ «γκέττο», χωρὶς νὰ μπορεῖ νὰ ἀκτινοβολήσει καί, προπαντός, χωρὶς νὰ συνδεθεῖ μὲ τὴν πολιτικὴ δράση. Πράγματα πού, γιὰ κάθε Εὐρωπαῖο, ἀποτελεῖ θανάσιμο ἁμάρτημα: Ἡ εὐρωπαϊκὴ σκέψη ξέρει, ἀπὸ τὶς βαθειές της ρίζες στὴν ἑλληνικὴ ἀρχαιότητα, πὼς τὰ καλύτερα δημιουργήματα τοῦ πνεύματος δὲν μποροῦν νὰ δώσουν καρπούς παρὰ μόνο ἂν συνδεθοῦν μὲ τὴν πολιτικὴ δράση, ἂν τὴ χρησιμοποιήσουν σὰν κινητήρια δύναμη γιὰ τὴν ἐξάπλωσή τους.

Μιὰ καλὰ προκατασκευασμένη ἰδέα γιὰ τὴν Ἀμερική, ἀπὸ τὴν ὁποία μᾶς καλοῦν οἱ σύγχρονοι «ἐξερευνητές» νὰ παραιτηθοῦμε εἶναι ἡ ἰδέα πὼς τὸ σύστημα τῶν «στάρ», εἶναι ἀμερικανικὸ προϊόν καὶ εἰσάγεται ἀπὸ τὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες στὴ γηραιά μας ἤπειρο, ποὺ δὲν τὸ ἤξερε.

Πλάνη, μᾶς λένε τώρα οἱ Εὐρωπαῖοι μελετητές τῆς ἀμερικανικῆς ζωῆς: Ἡ Εὐρώπη θεοποιεῖ πολὺ περισσότερο τὶς προσωπικότητες τῆς πολιτικῆς, τῆς τέχνης ἢ τοῦ ποδοσφαίρου. Θὰ μποροῦσε μάλιστα νὰ πεῖ κανεὶς πὼς ἡ Ἀμερικὴ δὲ διστάζει νὰ γκρεμίζει τὰ «εἴδωλά», της, μὲ τρόπο ποὺ στὴν Εὐρώπη θεωρεῖται ἀπαράδεκτος ἢ καὶ ἁπλῶς ἀδιανόητος.

Παράδειγμα, ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖο οἱ Ἀμερικανοὶ ἔστειλαν στὸ σπίτι του τὸν Ρίτσαρντ Νίξον. Μπορεῖ νὰ φανταστεῖ κανεὶς μιὰ ὁποιαδήποτε εὐρωπαϊκὴ χώρα νὰ περνάει ἀπὸ τοὺς ἴδιους δρόμους ποὺ πέρασε ἡ ἀμερικανικὴ πολιτικὴ ζωὴ τὸν καιρὸ τῶν ἀποκαλύψεων τῶν σκανδάλων τοῦ Γουωτεργκαίητ καὶ τῆς πλήρους καταρρακώσεως τοῦ προέδρου; Στὴν Εὐρώπη κάτι τέτοιο θὰ ἰσοδυναμοῦσε μὲ τὴν καταρράκωση τοῦ θεσμοῦ τοῦ προέδρου καὶ θὰ ὁδηγοῦσε ἢ σέ ἐπανάσταση ἢ σέ δικτατορία. Στὴν Ἀμερικὴ τίποτα τέτοιο δὲ συνέβη.

Αὐτὲς εἶναι μερικὲς ἀπὸ τὶς παρατηρήσεις ποὺ ἔφεραν οἱ τελευταῖοι ταξιδιῶτες — μελετητές τῶν ἀμερικανικῶν πραγμάτων. Μᾶς βοηθοῦν νὰ ἀπαλλαγοῦμε ἀπὸ μερικὲς προκαταλήψεις μας σχετικὰ μὲ τὸν «ἀμερικανικὸ τρόπο ζωῆς», νὰ γίνουμε σεμνότεροι σὰν «Εὐρωπαῖοι» καὶ νὰ μάθουμε νὰ κατανοοῦμε καλύτερα τὰ φαινόμενα μιᾶς χώρας, τόσο πολυσύνθετης καὶ μέ τόσες ἀντιθέσεις ὅπως εἶναι ἡ Ἀμερική.

Ἡ ΣΙΑ τρώει τὰ παιδιά της

Πῶς ἡ ἐσωτερικὴ διαμάχη δύο ὑπηρεσιῶν ἀπεκάλυψε δημοσιογράφους ὄργανά της

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ. Ἡ τελευταία συνέχεια τῆς σειρᾶς ἄρθρων, ποὺ οἱ «Τάϊμς τῆς Νέας Ὑόρκης» ἀφιέρωσαν στὴν C.I.A., συνοδεύεται ἀπὸ ἕνα κύριο ἄρθρο στὸ ὁποῖο ὑπογραμμίζεται ὅτι, ἀπὸ δῶ καὶ πέρα, ἡ ἀμερικανικὴ κατασκοπεία θὰ πρέπει νὰ σέβεται τὴν ἀνεξαρτησία τῆς ἀμερικανικῆς δημοσιογραφίας καὶ νὰ δείξει ἱκανὴ νὰ κάνει τὴν διάκριση ἀνάμεσα «στὴν ἀναζήτηση τῶν εἰδήσεων καὶ στὸν ρόλο τοῦ κλητῆρα τῆς κυβέρνησης».

Ἡ δόση εἰρωνείας ποὺ διακρίνεται στὴν σωστὴ θέση ποὺ πῆραν οἱ «Τάϊμς τῆς Νέας Ὑόρκης» ὀφείλεται — σύμφωνα μὲ ἀξιόπιστες πηγές — στὸ γεγονὸς ὅτι στὴ διάρκεια τῆς πολύμηνης ἔρευνας (ποὺ δημοσιεύτηκε στὴν διάρκεια τῶν γιορτῶν τῶν Χριστουγέννων), περιῆλθαν στὴν κατοχὴ τῆς ἐφημερίδας, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ ἐοῦν καὶ χρόνια γνωστὸ ὑλικὸ ποὺ καταχωρήθηκε κανονικὰ στὰ δημοσιεύματα, πληροφορίες ποὺ μποροῦν νὰ προέρχονται μόνον ἀπὸ κεῖνο τὸν τομέα τῆς C.I.A. ὁ ὁποῖος ἔχει ἀποδοθεῖ σὲ ἀγῶνα κατὰ τοῦ διευθυντῆ Στάνφηλντ Τάρνερ.

Οἱ ἐξελίξεις αὐτῆς τῆς ἐσωτερικῆς διαμάχης, στὸ πλαίσιο τῆς ὁποίας ἀπομακρύνθηκαν ἑκατοντάδες στελέχη καὶ ἀντικαταστάθηκαν ἀπὸ ἔμπιστους τοῦ Τάρνερ προερχόμενους ἀπὸ τὴν ἀντικατασκοπεία τοῦ ναυτικοῦ ποὺ κατέληξαν τὴν περαδμένη ἑβδομάδα στὸν διορισμὸ τοῦ πρεσβευτῆ Φρὰνκ Καρλούτσι σὰν «ὑπ' ἀριθμὸν 2» τῆς C.I.A. ἦταν μιὰ προσπάθεια ἀναδιάρθρωσης καὶ παράλληλης συμφιλίωσης μεταξὺ τῶν ἀντιπάλων ὁμάδων.

Στὴν εὔλογη προσπάθεια τῆς ἐφημερίδας νὰ φανεῖ ὅτι διαθέτει καθαρὸ ποινικὸ μητρῶο, οἱ νέες πληροφορίες ποὺ περιέχονται στὴν ἔρευνα ἐπιτρέπουν στοὺς «Τάϊμς τῆς Νέας Ὑόρκης» νὰ βεβαιώσουν — ἀντίθετα μὲ ὅσα γράφτηκαν πρόσφατα — ὅτι, ὁ Ἄρθουρ Χέϋζ Σουλτσμπέργκερ, ἰδιοκτήτης τῆς ἐφημερίδας μέχρι τὸ 1961, ποτὲ δὲν πιέστηκε ἀπὸ τὴν C.I.A. καὶ ἐπομένως ποτὲ δὲν συγκατατέθηκε νὰ στείλει στὸ ἐξωτερικὸ συντάκτες γιὰ νὰ ἀποδυθοῦν σὲ κατασκοπευτικὲς δραστηριότητες. Ἡ κατηγορηματικὴ αὐτὴ διαβεβαίωση ξεπερνᾶ σὲ ἀξία ἐκεῖνες ποὺ διατυπώθηκαν τὸν καιρὸ τῆς παράδοσης τῶν φακέλων στὴν εἰδικὴ ἐπιτροπὴ τῆς Γερουσίας. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι τὰ στοιχεῖα ποὺ πῆρε ἡ ἐφημερίδα ἀπὸ πολὺ ψηλὰ κυκλώματα τῆς C.I.A. ἱκανοποίησαν πλήρως τοὺς σημερινοὺς ἰδιοκτήτες καὶ τὴν διεύθυνσή της.

Ἡ ἐγκυρότητα τῶν νέων πληροφοριῶν ἐπαληθεύεται γιὰ παράδειγμα, ἀπὸ τὴν δημοσιευόμενη σαφῆ νύξη ἑνὸς ἀνώτερου ὑπαλλήλου τῆς C.I.A. ὅτι ὁ δημοσιογράφος Χὰλ Χέντριξ, βραβευμένος μὲ τὸ βραβεῖο Πούλιτζερ, τὸ 1952, γιὰ τὰ ἄρθρα ποὺ ἔγραψε γιὰ τὴν κουβανέζικη κρίση στὴν ἐφημερίδα «Μαϊάμι Νιούς» δέχτηκε χρήματα ἀπὸ τὴν C.I.A. Ποτὲ στὸ παρελθὸν δὲν εἶχε χαρακτηρισθεῖ ὁ Χέντριξ πράκτορας τῆς C.I.A. καὶ σήμερα ἀκόμη συνεχίζει νὰ ἀρνεῖται ὅτι εἰσέπραξε ἔστω καὶ ἕνα σέντς ἀπὸ τὴν C.I.A.

Σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο ἀρχίζει νὰ γίνεται ἀξιόπιστη ἡ εἰκασία ὅτι ὁ τομέας τῆς C.I.A. ποὺ κτυπήθηκε περισσότερο ἀπὸ τὶς «ἐκκαθαρίσεις» τοῦ ναυάρχου Τάρνερ, παίρνει τώρα ἐκδίκηση παραβιάζοντας τὴν ἐχεμύθεια ποὺ διακατεῖχε ἐδῶ καὶ δεκαετίες τὶς σχέσεις τῆς C.I.A. μὲ τοὺς δημοσιογράφους. Πράγματι οἱ δημοσιογράφοι γιὰ τοὺς ὁποίους γίνεται τώρα λόγος, εἶχαν χοησιμοποιηθεῖ ἀπὸ τὸν «ἀντίπαλο» τομέα τῆς C.I.A.

Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά, ἡ ἔρευνα τῶν «Νιοὺ Γιὸρκ Τάϊμς» καταλήγει σὲ ἕνα τελεῖως διαφορετικὸ συμπέρασμα ἀπὸ κεῖνο στὸ ὁποῖο ἔφθασε ὁ Κὰρλ Μπρενστάϊν, τὸν περασμένο Ὀκτώβριο στὴν ἐπιθεώρηση «Ρόλλινγκ Στόουν». Κατὰ τὸν Μπερνστάϊν, ὁ ἀριθμὸς τῶν Ἀμερικανῶν δημοσιογράφων ποὺ χοησιμοποιήθηκαν ἀπὸ τὴν C.I.A. ἀπὸ τὸ 1947 καὶ μετά, ἀνέρχεται σὲ 400 ἄτομα, ἐνῶ οἱ «Νιοὺ Γιὸρκ Τάϊμς» πιστεύουν ὅτι χρησιμοποιήθηκαν τὸ πολὺ 40 ἄτομα.

Μιὰ ἀπὸ αὐτὲς τὶς περιπτώσεις —γιὰ τὴν ὁποία γίνεται, ἐν μέρει, λόγος σὲ ἕνα χωριστὸ ἀνυπόγραφο ἄρθρο — ἀφορᾶ στὸν Ντόλαντ Ἄλλαν, ὁ ὁποῖος, ἐνῶ θὰ ἔπρεπε κανονικὰ νὰ πάει στὴ Μαδρίτη, «πλεύρισε» στὴ Ρώμη, ἐν ὄψει τῆς προεκλογικῆς ἐκστρατείας τοῦ 1953. Ὁ Ἄλλαν ἔπρεπε ὄχι μόνον νὰ φωτογραφίζει τὶς κολλημένες στοὺς τοίχους τῆς Ρώμης ἐκλογικὲς ἀφίσες; ἀλλὰ καὶ νὰ μοιράζει δολλάρια γιὰ τὴ νίκη τῶν Χριστιανοδημοκρατῶν καὶ νὰ παίρνει συνεντεύξεις ἀπὸ ἡγέτες τῶν ἰταλικῶν πολιτικῶν κομμάτων, ποὺ ὅμως ποτὲ δὲν εἶδαν τὸ φῶς τῆς δημοσιότητας στὶς Η.Π.Α. (ἀντίθετα, πάχυναν τοὺς φακέλλους τοῦ «γενικοῦ ἐπιτελείου» τῆς C.I.A. στὸ Μακρὴν τῆς Βιρτζίνια).

Μετὰ ἀπὸ λίγο καιρό, στὰ 1955, συνέβη ἕνα «παράξενο» γεγονὸς ὅπως εἶπαν τότε. Στὴ διάρκεια ἑνὸς χοροῦ μεταμφιεσμένων ποὺ δόθηκε στὴν ἀμερικανικὴ πρεσβεία τῆς Ρώμης ἀπὸ τὴν πρέσβειρα Κλαὶρ Μποὺθ Λούς, ὁ Ντόναλντ Ἄλλαν φιλονίκησε μὲ τὴ σύζυγό του γιατὶ αὐτὴ βγῆκε συντροφιὰ μ' ἕνα Ἰταλὸ δημοσιογράφο. Ὁ Ἄλλαν τὴν μαχαίρωσε, μὲ συνέπεια νὰ μείνει ἑφτὰ μῆνες στὴ φυλακή. Στὴ διάρκεια τῆς φυλάκισής του, ὁ Ἀμερικανὸς πρόξενος στὴ Ρώμη (ἴσως μαντατοφόρος ἢ πράκτορας τῆς C.I.A. καὶ αὐτός) τοῦ ξεκαθάρισε ὅτι δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ περιμένει καμμία βοήθεια ἀπὸ τὴν C.I.A.

Ἡ C.I.A. κηδεμονεύει πενῆντα ἔντυπα (μεταξὺ τῶν ὁποίων τὸ «Παρὶ Μάτς», ἡ «Νταίηλυ Ἀμέρικαν» τῆς Ρώμης καὶ ἄλλες ἐφημερίδες, πρακτορεῖα, ραδιοφωνικοὶ σταθμοὶ κλπ.) σ' ὅλο τὸ κόσμο. Ὁ Οὐΐλλιαμ Κόλμπυ ποὺ διεύθυνε τὴν C.I.A. στὸ διάστημα 1963 —1976, κατέθεσε πρόσφατα στὴν ἐπιτροπὴ τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων ὅτι «ἐκεῖνο τὸν καιρὸ» θεωρούνταν λογικότατο νὰ χρησιμοποιηθοῦν δημοσιογράφοι σὰν κατάσκοποι. Τὸ ἔκανε καὶ ὁ ἴδιος. Καὶ τὸ ἐκ κρεμὲς τῶν κατηγοριῶν, ὅπως φαίνεται, συνεχίζει νὰ πηγαίνει μιὰ μπροστὰ καὶ μιὰ πίσω. «Θὰ ἔρθει μιὰ μέρα — βεβαιώνουν οἱ «Τάϊμς τῆς Νέας Ὑόρκης» — ποὺ θὰ ξαναχρησιμοποιηθοῦν δημοσιογράφοι στὴν κατασκοπεία. Ἤδη ὑπάρχουν ἀρκετοὶ γύρω μας ὥριμοι, γιὰ νὰ χρησιμοποιηθοῦν».

ΥΠΟΘΕΣΗ ΠΟΛΛΑΪΝ

Τραπεζικὸ σκάνδαλο στὴ Δυτικὴ Γερμανία

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΤΟ ΓΝΩΡΙΖΟΥΝ

ΒΟΝΝΗ. Χάρις εἰς πλείστας παραβάσεις Τραπεζικῶν κανόνων, ὁ Λούδθιχ Πουλλάϊν, κατώρθωσε, ἐντὸς μιᾶς δεκαετίας, νὰ μετατρέψη τὴν μικρὰν Γερμανικὴν κρατικὴν Τράπεζαν τὴν ὁποίαν διηύθυνε, εἰς τὴν 20ὴν εἰς μέγεθος Τράπεζαν τοῦ κόσμου. Ἐν τούτοις, ὑπερέβη τὰ ἀνεκτὰ ὅρια, οὕτω δέ, ἔχασε τὴν ἐργασίαν του.

Ὁ Πουλλάϊν ἤρχισε νὰ ἐπιβάλλεται εἰς τοὺς τραπεζικοὺς κύκλους τῆς χώρας του ὅταν ἐπέτυχε νὰ συγχωνεύση δύο μικρὰς ἐπαρχιακὰς Τραπέζας, δημιουργήσας τὴν «Βέστντόϋτσε Λάντεσμπανκ Γκιροτσεντράλε», εἰς τὴν ὁποίαν πρόεδρος τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου διωρίσθη ὁ ἴδιος.

Μετ, ὀλιγον, ὁ Πουλλάϊν ἐγκαθίστα ὑποκαταστήματα τῆς Τραπέζης εἰς τὸ Λονδίνον, τὴν Νέαν Ὑόρκην καὶ τὸ Τόκυο, ἐπενδύων μεγάλα ποσὰ εἰς βιομηχανικὰς μετοχὰς καὶ εἰς προγράμματα ἀνοικοδομήσεως, καὶ παρεισφρύων εἰς τὴν ἀγορὰν τῶν Εὐρωδολλαρίων καὶ τῆς Λατινικῆς Ἀμερικῆς.

Περὶ τὰ τέλη τοῦ 1967 εἶχε καταστήσει τὴν ΒΑΜ, τὴν τρίτην μεταξὺ τῶν μεγαλυτέρων Τραπεζῶν τῆς Δυτικῆς Γερμανίας, τὴν ἕκτην τῆς Εὐρώπης καὶ τὴν 20ὴν τοῦ κόσμου. Τὸ ἰσοζύγιόν της, τῷ 1967, ἦτο περὶ τὰ 75 δισεκατομμύρια μάρκα.

Ἐν τούτοις, ὁ Πουλλάϊν εἶχεν ἔν σοβαρὸν ἐλάττωμα. Ἠγνόει τοὺς κανόνας τῆς τραπεζικῆς ἐχεμυθείας, δραττόμενος πάσης εὐκαιρίας διὰ νὰ ἐκφράζη τὰς γνώμας του ἀπὸ τῆς τηλοψίας ἢ τοῦ Τύπου διά θέματα, τὰ ὁποῖα συνεζητοῦντο κεκλεισμένων τῶν θυρῶν εἰς τὰ Τραπεζικὰ συμβούλια. Ἐπίσης, ἀπέφευγε νὰ διατηρῇ προσωπικὰς σχέσεις μὲ ἄλλους τραπεζικούς, προτιμῶν νὰ κάμνη συντροφιὰν μὲ εὐθυμοτέρους φίλους.

Ὁ Σοσιαλδημοκράτης καγκελλάριος Χέλμουτ Σμὶτ τοῦ ἐζήτει, ἄλλοτε συχνὰ τὴν γνώμην του, τελευταίως, ὅμως, τὸ ἀπέφευγε διότι «ἐφλυάρει πολύ».

Τῷ 1976 ὁ Πουλλάϊν εἶχε κάνει ἔκκλησιν εἰς τοὺς ἐργάτας νὰ μειώσουν τὰς ἀπαιτήσεις των δι' αὐξήσεις τῶν ἡμερομισθίων, ὁ ἴδιος, ὅμως, ἐπέτυχε νὰ αὐξηθῇ ὁ μισθός του ἀπὸ 35.000 μάρκα εἰς 420.000 μάρκα.

Τὴν 2αν Δεκεμβρίου, τὸ διοικητικὸν συμβούλιον τῆς Τραπέζης ἀνενέωσε τὴν σύμβασίν του, μετὰ 20, ὅμως, ἡμέρας, ὁ Πουλλάϊν παρητεῖτο.

Ὁ Πουλλάϊν παρητήθη ὅταν ὁ εἰσαγγελεὺς ἤρχισε νὰ διερευνᾶ μίαν κατηγορίαν συμφώνως πρὸς τὴν ὁποίαν εἶχε λάβει, τῷ 1972, ἓν ἑκατομμύριον δολλάρια ὡς ἀμοιβὴν διὰ τραπεζικὰς συμβουλὰς του, ἀπὸ τὸν Φρὰντς Γιόζεφ Σμὶττ, ἕνα χρηματιστὴν τῆς Νοτίου Γερμανίας, ὁ ὁποῖος, ἀργότερον κατηγορήθη διὰ καταχρήσεις καὶ ψευδῆ χρεοκοπίαν.

Ὅταν ὁ Σμὶττ ἀντεμετώπισεν οἰκονομικὰς δυσκολίας, ἡ Βὲστ Λ.Μ. τὸν ἐβοήθησε χορηγήσασα εἰς αὐτὸν δάνειον μὲ ἀσυνήθως χαμηλὸν τόκον. Πέραν τούτου, ὅταν ὁ Σμὶττ συνελήφθη, ὁ Πουλλάϊν ἔπεισε τὴν Τράπεζαν νὰ καταθέση ὑπὲρ αὐτοῦ ἐγγύησιν 3 ἑκατ. μάρκων. Ἡ δίκη τοῦ Σμὶττ ἔχει ὁριοθῆ διὰ τὸν Φεβρουάριον, εἰς τὴν Στουτγάρδην.

Ἡ Βὲστ Λ.Μ. εἶναι ἰδιοκτησία τῆς τοπικῆς κυβερνήσεως τοῦ Βορείου Ρήνου — Βεστφαλίας καὶ τῶν τοπικῶν δημοτικῶν Τραπεζῶν. Μέλη τοῦ συμβουλίου ἐπιστασίας της εἶναι πέντε τοπικοὶ ὑπουργοί.

ΠΟΛΙΤΙΚΑΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Τὸν Ἰανουάριον ὁ Φρῆδριχ Χάλστενμπεργκ, ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν τοῦ Βορείου Ρήνου — Βεστφαλίας, καὶ μέλος τοῦ συμβουλίου ἐπιστασίας, παρεδέχθη ὅτι ἐγνώριζεν ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Ὀκτωβρίου ὅτι ὁ εἰσαγγελεὺς διεξῆγεν ἀνακρίσεις διὰ τὴν ἀμοιβὴν τοῦ ἑνὸς ἑκατομμυρίου τοῦ Πουλλάϊν ἀπὸ τὸν Σμὶττ, ἀλλὰ δὲν τὸ εἶπεν εἰς κανένα, οὔτε προσεπάθησε νὰ ἀναβάλη ἢ νὰ ματαιώση τὴν ἀνανέωσιν τῆς συμβάσεως τοῦ Πουλλάϊν.

Τέσσαρας ἡμέρας μετὰ τὴν ἀνανέωσιν τῆς συμβάσεως τὸ τοπικὸν ὑπουργικὸν συμβούλιον ἐπληροφορήθη τὰ τῆς ἀμοιβῆς, ὁ δὲ πρόεδρος καὶ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν Χάϊντς Κοῦεν ἐδήλωσε πρὸς τοὺς δημοσιογράφους ὅτι τότε τὸ ἐπληροφορήθη διὰ πρώτην φοράν. Μετὰ μίαν, ὅμως, ἑβδομάδα, ὁ Κοῦεν παρεδέχθη ἐνώπιον τῆς τοπικῆς Βουλῆς ὅτι εἶχε ψευσθῆ πρὸς τὸν Τύπον: Ἐδήλωσεν ὅτι ὁ ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης τὸν εἶχε πληροφορήσει σχετικῶς ἀπὸ τοῦ Νοεμβρίου, ἀλλ' εἶχε κρίνει σκόπιμον νὰ μὴ κοινολογηθῇ τὸ ζήτημα.

Ἡ ὑπόθεσις θὰ ἔχη, πιθανώτατα, πολιτικὰς ἐπιπτώσεις. Κύριος ὑποστηρικτὴς τῆς παρούσης ὁμοσπονδιακῆς Σοσιαλδημοκρατικῆς κυβερνήσεως Σμὶττ εἶναι ὁ Βόρειος Ρῆνος — Βεστφαλία, τὸ μεγαλύτερον κράτος τῆς Ὁμοσπονδιακῆς Γερμανίας. Ἐὰν ἡ κυβέρνησίς του ἀνατραπῇ, θὰ παρασύρη εἰς τὴν πτῶσιν της καὶ τὴν Ὁμοσπονδιακὴν κυβέρνησιν.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΜΟΣΧΑ

Ἡ θρησκευτικὴ ἐλευθερία στὴ Σοβ. Ἕνωση συνυπάρχει μὲ τὸ κομμουνιστικὸ σύστημα

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΑΓΓΛΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ

ΜΟΣΧΑ, (Ἰδ. Ὑπ.). Ὁ σοβιετικὸς ἐκδοτικὸς ὀργανισμὸς «ΠΡΟΓΡΕΣ» κυκλοφόρησε στὴν ἀγγλικὴ γλώσσα βιβλίο μὲ τὸν τίτλο «Χριστιανισμὸς καὶ μαρξισμός», γραμμένο ἀπὸ τὸν Ἄγγλο πάστορα Φίλντιγκ Κλάρκ, ἀντιπρόεδρο τῆς ἀγγλικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Χριστιανικῆς Διασκέψεως εἰρήνης. Ὁ συγγραφέας, ποὺ ἔχει ἐπισκεφθεῖ ἐπανειλημμένα τὴ Σοβιετικὴ Ἕνωση, στηριζόμενος στὶς προσωπικὲς του ἔρευνες παρσθέτει γεγονότα καὶ μαρτυρίες γιὰ τὴ ζωὴ τῶν θρησκευτικῶν κοινοτήτων καὶ γιὰ τὴ θέση τῆς θρησκείας στὴ Σοβιετικὴ Ἕνωση.

Τὸ βιβλίο τοῦ Κλάρκ, ἔχει, πολὺ ἐπίκαιρο χαρακτῆρα, μιὰ καὶ ἀγγίζει τὰ καθημερινὰ προβλήματα τῶν κοινῶν ἀγώνων γιὰ τὴν εἰρήνη καὶ τὴν κοινωνικ